

Verslag CREG 2011

Verslag van de Compliance Officer

1. Inleiding

De wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, die de Europese richtlijn van 26 juni 2003 omzet in het Belgisch recht, geeft in het nieuwe artikel 8 §2 aan de transmissienetbeheerder, als een belangrijke speler voor de goede werking van de markt, de opdracht om *“een verbintenissenprogramma vast te stellen met maatregelen om te waarborgen dat elk discriminerend gedrag uitgesloten is, en ervoor te zorgen dat er adequaat toezicht wordt gehouden op de naleving ervan. Dit programma bevat de specifieke verplichtingen die aan de werknemers worden opgelegd opdat deze doelstelling wordt verwezenlijkt. Een persoon die verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van het programma binnen de netbeheerder, dient bij de CREG jaarlijks een verslag in waarin de genomen maatregelen worden uiteengezet. Dit verslag wordt door de netbeheerder gepubliceerd.”*

We herinneren eraan dat het verbintenissenprogramma van Elia op 21 december 2007 werd goedgekeurd door het Corporategovernancecomité van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en bij uitbreiding op het niveau van de volledige economische entiteit Elia.

De algemene verbintenis van niet-discriminatie, zoals bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, omvat verschillende principes:

- het principe van vertrouwelijkheid;
- het principe van transparantie;
- en het principe van niet-discriminatie.

2. Ontwikkelingen 2011

Naast de concrete toepassingen die in het verbintenissenprogramma worden beschreven en die voortdurend worden opgevolgd, heeft dit verslag betrekking op de concrete ontwikkelingen van de drie bovengenoemde principes tussen januari 2011 en december 2011.

2.1. Vertrouwelijkheid

In het kader van de “vertrouwelijkheidsaudit” worden elk jaar acties op touw gezet om het voltallige personeel bewust te maken van het belang van de naleving van het vertrouwelijkheidsprincipe. Daarbij worden ook de acties gecontroleerd die door de verschillende departementen zijn georganiseerd in het kader (of ter aanvulling) van de aanbevelingen die de vorige jaren in de context van dezelfde audit werden geformuleerd.

In 2011 zijn de volgende **bewustmakingsacties** uitgevoerd:

- Op vertrouwelijke documenten die in de buurt van de printers werden achtergelaten en in gevoelige locaties die open of onbewaakt bleven, werd regelmatig een opvallende oranjekleurige post-it aangebracht met "confidentiel – vertrouwelijk", om de aandacht te vestigen op de uitgevoerde controles. In de mate van het mogelijke, werden de betrokken personen rechtstreeks aangesproken.
- Het is belangrijk dat de werknemers zich vanaf hun eerste werkdag bij Elia bewust zijn van het belang van vertrouwelijkheid. Met het oog hierop gaf de Compliance Officer bij elke onthaaldag voor kaderleden (die normaal een keer om de 15 dagen plaatsvindt) een presentatie. Tijdens deze presentatie wordt de nadruk gelegd op de specifieke situatie van Elia als gereguleerd monopolie en op de verplichtingen in termen van vertrouwelijkheid, transparantie en niet-discriminatie die hieruit voortvloeien.

Naast de bewustmakingscampagnes voor het personeel werden in 2011 in het kader van de vertrouwelijkheid nog andere concrete acties gerealiseerd in het kader van de vertrouwelijkheid:

- De interne audit richtte zich op de vertrouwelijkheidsclausules in contracten waarin Elia zich verbindt met externe actoren, zoals: verschillende deelnames aan consortia of werkgroepen, leveranciers van goederen en diensten, uitzendkrachten, stagiaires en studenten. Algemeen werden de vertrouwelijkheidsclausules versterkt en gestandaardiseerd in de algemene koopvoorwaarden van Elia. Er zijn ook nieuwe procedures ontwikkeld voor een doeltreffend beheer van de vertrouwelijkheidsattesten van uitzendkrachten, stagiaires en studenten. Er zullen nog maatregelen genomen worden om de raadpleging van de juridische afdeling te systematiseren bij de behandeling van alle verzoeken om informatie (met uitzonderlijk of onvoorzien karakter) afkomstig van buiten de vennootschap.
- De interne audit heeft ook alle toepassingen en gegevens die voor interne en externe medewerkers via het intranet toegankelijk zijn gecontroleerd (volgens de toegangsrechten die voor deze toepassingen en gegevens gedefinieerd zijn). De vaststellingen werden besproken met de business- en IT-verantwoordelijken van de betreffende toepassingen, om te beoordelen in welke mate de bestaande beveiliging versterkt kan/moet worden, zonder dat dit een te grote impact zou hebben op de interne samenwerking en doeltreffendheid. Zo werd de toegang tot de volgende informatie nog meer beperkt: de meet- en facturatiegegevens, het klantenbestand, de transmissiedatabase zoals het afschakelplan,...
- Meer algemeen heeft de interne audit een "checklist" van de algemene risico's opgesteld die ten grondslag liggen van de compliance bij alle procedures in de onderneming, waarbij de risicoanalyse wordt ingevoerd alvorens het definiëren van de reikwijdte en de uitvoering van iedere audit. Uiteindelijk kan deze vragenlijst ook gebruikt worden als gegeven waarover moet worden nagedacht in andere gevallen en om het personeel te sensibiliseren.

- De beveiliging van de gegevens in IT-systemen en bij informatie-uitwisseling vragen aanhoudende inspanningen. Daarom:
 - o Werd het beheer van het vertrouwelijke karakter van sommige gegevens op het platform Mega "Business Process Excellence" (met de beschrijving van de procedures binnen de onderneming, en ook van de rollen en hiermee verbonden verantwoordelijkheden) onderzocht, voor de lancering van dit platform in de loop van het laatste trimester van 2011.
 - o Werd de configuratie van de auto-forward regels van e-mails van Elia naar mailboxen buiten de onderneming geblokkeerd. Deze (private) mailboxen hebben immers vaak een mindere beveiligingsgraad dan het IT-netwerk van Elia.
 - o De e-mailadressen buiten de onderneming (waaronder Electrabel, Eandis, Ores, Sibelga,...) werden weggelaten bij de synchronisatie van het adresboek van Outlook op de iPhones van de kaderleden, om het risico op bedieningsfouten op iPhones, die kunnen leiden tot het ongewenst versturen van e-mails uit de onderneming, te verminderen.
 - o De lopende roll-out van Windows 7 (ter vervanging van Windows XP) op alle Elia Pc's verbetert de IT-beveiliging op een intrinsieke manier, en dus ook het vertrouwelijkheidsbeheer, met name op het gebied van de versleuteling van de harde schijven en de blokkering van sommige bestanden, uitvoerbaar vanuit USB-poorten, schijven of het internet (voor zover de gebruiker geen administratorrechten heeft op zijn toestel).
 - o Er werd in 2011 een project geïnstalleerd ter vervanging van de "web surfing proxy", waarmee onder meer de toegang tot het internet voor het personeel beperkt en gecontroleerd wordt, de leakage gegevens verfijnd worden (bv.: de toegang tot sommige sites enkel in read-only) en de bescherming tegen virussen versterkt wordt.
- Zoals elk jaar zijn er verschillende testen uitgevoerd om het veiligheidsniveau van onze informatiesystemen te evalueren. Zo werd bij 2 nieuwe toepassingen (NXPro en Subscription) getest of het mogelijk is om in te breken (hacking), alvorens de ingebruikname.

Parallel hiermee werd een analyse van de mitigerende risico's en maatregelen uitgevoerd op het gebied van het binnendringen in het IT-netwerk van Elia.

- Het systeem "Elkeys" met elektronische sleutels om de toegang tot hoogspanningsposten (technische sites) te controleren, werd in 2011 ingevoerd. Alleen de laatste posten in de regio van Gent moeten nog voor het einde van het eerste trimester van 2012 met dit systeem worden uitgerust. Dankzij deze intelligente sleutels kan de toegang tot de posten op een veiligere en efficiëntere manier worden beheerd, omdat hierbij de gebruiksinformatie van elke afzonderlijke sleutel wordt geregistreerd.

- Als gevolg van de overname van 50Hertz Transmission door Elia in 2010, werd de Gedragscode tegen handel met voorkennis en marktmanipulatie herzien en tegelijkertijd uitgebreid op het niveau van de Elia Groep.

Vanaf het 2^e semester van 2012 werden er samen met 50Hertz Transmission stappen ondernomen om peer reviews (het uitwisselen van ervaringen) door te voeren op compliance-gerelateerde thema's.

- Bovendien wordt de Compliance Officer systematisch om advies gevraagd in ieder geschil tussen Elia en een externe speler met betrekking tot vertrouwelijkheid, transparantie en niet-discriminatie (in 2011 was er geen enkel geschil). De Compliance Officer is ook betrokken bij dossiers over de voorgaande principes, bijvoorbeeld:
 - o Introductie (eind 2011) van de kandidatuur van Elia als lokale transportnetbeheerder in Vlaanderen.
 - o Introductie (eind 2011) van het certificatedossier van Elia als transportnetbeheerder die volledig ontvlecht is van de productie (en van andere marktdeelnemers), volgens het model van de Europese Commissie hieromtrent ("third package").
 - o Het verspreiden van presentaties of andere documenten die buiten de onderneming zullen worden gebruikt.

2.2. Transparantie

In het verlengde van de vorige jaren werden in 2011 nieuwe maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat onze transparantieverplichtingen worden nageleefd:

- In samenwerking met FEBEG en zijn leden zijn de gegevens aangaande de elektriciteitsproductie herzien en vervolledigd (Elia-website / Operational data & tools / Power generation). De doorgevoerde wijzigingen betreffen:
 - o Sinds januari 2011, publicatie op de Elia-website van de gegevens die afkomstig zijn van de ARP's:
 - Dagelijkse aanpassing van de maximaal beschikbare vermogens die worden geleverd door de ARP's die aan het initiatief deelnemen.
 - Publicatie van de niet-geplande stilstand van eenheden van meer dan 100MW waarbij de vermindering van het vermogen hoger is dan 100MW. Deze laatste publicatie werd in de loop van 2011 een tweede keer verbeterd om te komen tot een publicatie van "u+1", met andere woorden de publicatie een uur na het voorval (in plaats van de publicatie de volgende dag). Het soort brandstof van de betreffende eenheid wordt eveneens gepubliceerd.
 - Publicatie van een overzicht van niet-geplande stilstanden van eenheden van meer dan 100MW waarbij de vermindering van het vermogen hoger ligt dan 100MW.

- Ten aanzien van de gegevens over het evenwicht van de zone, worden begin 2012 twee verbeteringen voorbereid:
 - De toevoeging van een publicatie over het volume onevenwicht van de zone Elia.
 - Meer details over de activering van de automatische en manuele reserves door Elia.
- Bovendien wordt de transparantieprocedure op Europees niveau regelmatig opgevolgd. Dat omvat onder andere de verplichtingen voortvloeiend uit richtlijn REMIT (Regulation on Energy Market Integrity and Transparency) en de toekomstige richtlijn inzake de FEDT (Fundamental Electricity Data Transparency) guidelines.
 - Sinds 15 december 2011, ter voorbereiding van de inwerkingtreding van richtlijn REMIT (op 28/12/2011), publiceert Elia:
 - De niet-geplande stilstand, onmiddellijk na de ontvangst van de berichten van de ARP's.
 - De reden van de stilstand van de eenheid, als die op het ogenblik van de publicatie bekend is.
 - De editie 2011 van de klantendag van Elia, die op 17 november werd gehouden, kende nogmaals een groot succes. In aanwezigheid van Alberto Pototschnig, Directeur van het Europees Agentschap ACER (Agency for the Cooperation of Energy Regulators), kwamen er die dag meer dan een honderdtal vertegenwoordigers van onze industriële klanten, netwerkgebruikers, ARP's en distributienetbeheerders samen. Om transparantie te verschaffen over de activiteiten van Elia, werden diverse onderwerpen aangekaart en uitvoerig besproken: het federaal ontwikkelingsplan, de visie van Elia aangaande het toekomstige netwerk in de Noordzee, de ontwikkeling en reglementering van de Europese elektriciteitsmarkt, ... en uiteraard de nieuwe tarifieringsmechanismen die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2012 (een andere informatiesessie zal plaatsvinden op 28 december, ingevolge de goedkeuring van CREG van de nieuwe tarieven voor de periode 2012-2015).

2.3. Niet-discriminatie

De niet-discriminatie bij de verkoopverrichtingen op het gebied van het netgebruik en van de ondersteunende diensten wordt continu opgevolgd.

Anderzijds, ten gevolge van een evaluatie in 2011 (uitgevoerd door de vennootschap Mazars) met betrekking tot de kwaliteit van de systemen voor de interne controle en het risicobeheer van Elia, in het licht van de richtlijnen opgelegd door de Belgische Commissie Corporate Governance, werd Elia aanbevolen om:

- Een Ethische Code te ontwikkelen, waarin bepaalde bestaande regels en instructies worden ondergebracht in een coherente en gemakkelijk toegankelijke code. Deze code wordt momenteel opgemaakt en zal de verschillende aspecten van niet-discriminatie overnemen, voor Elia als werkgever en voor de werknemers (bv.: belangenconflicten, beleid voor corruptie, giften en privileges,...).
- De oprichting van een "whistle blowing line" waarvan de werknemer gebruik kan maken om gedragingen aan te geven, die hem abnormaal lijken in het kader van de Ethische Code of de beginselen voor de goede werking van de elektriciteitsmarkt, waaronder de vertrouwelijkheid, de transparantie en de niet-discriminatie tussen de spelers. Uiteraard speelt de Compliance Officer een bepalende rol bij de invoering van dergelijk kanaal in de onderneming.

3. Benadering 2012

Een van de belangrijke verwezenlijkingen voor 2010 betreft de omzetting van het verbintissenprogramma in een roadmap (visie voor 4 jaar) zodat de controle van de compliance een vast onderdeel wordt van een actieplan.

Op basis van deze roadmap, en rekening houdend met de groeiende maturiteit van Elia op het gebied van compliance de laatste jaren, zullen de maatregelen in 2012 nog meer gericht worden op de controle van preventieve maatregelen die vroeger werden ingevoerd. Hierdoor kunnen vroegere inspanningen gekapitaliseerd worden, en kan een sensibilisatie voor de belangrijkste controlepunten weer aangewakkerd worden.

* * *